

ARENDTOVÁ, Hannah. *Krise kultury*. Praha: Mladá fronta, 1994, ss. 129. 137.

„Snad největší rozdíl mezi společnostmi a masovou společností spočívá v tom, že společnost kulturu sice chtěla, že sice hodnotila a znehodnocovala kulturní věci a zneužívala je pro vlastní sobecké cíle, ale „nespotřebovala“ je. Byly obnošené, ale stále zůstávaly věcmi, podržovaly si určitý objektivní charakter: rozpadaly se, vyhlížely jako ruiny, ale nemizely. Masová společnost naproti tomu kulturu nechce, chce zábavu, a zboží zábavním průmyslem nabízené tato společnost opravdu spotřebovává jako všechno konzumní zboží. (...)

Prázdný čas, který je třeba ukrátit, není, přesně řečeno, totéž, co volný čas, tj. ten čas, kdy jsme svobodni od všech starostí a činností nezbytných pro životní proces, a volní, svobodní pro svět a jeho kulturu.“

„(...) kultura původně znamenala agrikulturu, jež byla v Římě - na rozdíl od literatury a výtvarného umění - vysoce ctěna a vážena. I *cultura animi*, výsledek výcviku ve filosofii, obrat, jež prý Cicero razil jako překlad řecké PAIDEIA, znamenala pravý opak způsobilosti zhotovovat, tvořit umělecká díla. ... Římané soudili, že umění vzniká stejně přirozeně, jako se krajina stává obydlenu; mělo by být přírodou, o kterou se pečuje.“